

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Elveszett lelkek

— Irta: **Bedőházi János** —

A kálvinista Rómában, Debreczen városában történt egy pár évtizeddel ezelőtt, hogy a református egyház papjai barátságos vitatkozást folytattak a katolikus egyháznak ott abban az időben közszerepében állott vezetőjével

„Könnyü a ti dolgotok“, — mondá a katolikus pap a református papoknak, — ti azt hirdetitek, hogy minden hitben üdvözülhet az ember, ti nektek csak a Krisztust kell prédikálni vasárnaponként, végezni a reátok bizott egyházi funkciókat: a ki azután követ titeket lelke meggyőződéséből, jó, — a ki pedig nem követ, azt bocsátjátok a maga útján, hadd keresse az üdvösséget ott, a hol gondolja. De minekünk meg, azt kell hirdetni, hogy a ki nincsen az egyedül üdvözítő egyház kebelében az elkárhozik, az elveszett lélek; — és azt minekünk kötelességünk a kárhozattól megmenteni. vissza vezérelni az üdvözítő egyház kebelére. Ne vegyétek tehát rossz néven tőlünk, ha mi téritünk, mert az minekünk hitünk vallásunk szerénti kötelességünk, a mit viszont a ti hitetek nem ró reátok.“

Megvallhatjuk, hogy ebben az okoskodásban van annyiban igazság, a mennyiben a pro-

testáns felfogás nem ismer elveszett, kárhozatra szánt lelkeket, a kik az üdvözülésből a kezdetől fogva ki legyenek zárva, a kik minden egyéb arra érdemesítő tulajdonságaik dacára is, az üdvöt soha el nem nyerhetik.

Mi az embernek isten kegyelméből való üdvözülését hirdetjük; és az egyház propagációját tekintve talán azt a kérdést is vethetjük fel magunkban, hogy ennek hirdetése vajjon hitünknek erőssége e, vagy gyöngesége?

Vannak tények, a melyek látszólag arra mutatnak, hogy ez inkább gyöngit, mint erősít. Maga az a tény, hogy a protestantizmus nem tudott amaz egyetemes, magából minden felekezeti szétválást kizáró egyházzá tömörülni, mint a katolikus egyház leginkább szólana e mellett. A különböző protestáns egyházak, vagy mondjuk, azok az egyházak, a melyek a protestantizmus keletkezésének történelmi tényéből vették eredetüket, a teljes türelem, a teljes elnézés a teljes szolidaritás álláspontjára kell, hogy álljanak egymással szemben „le kell, hogy tegyék a felekezeti színezetet s hódító hadjáratra aligha gondolhatnának azokkal szemben is, a kik nem tartoznak ez egyházak követői közé, sőt a védelemnek sem használhatják azokat a fegyvereit a melyeket a dogmatizmus köszörűjén éleztek ki.“

Ha gyöngeségnek látszik ez, ám nyugod-

junk bele. A protestantizmus történelmi tényének, a mely a szabad lelkiismeret, a szabad vizsgálódás, a szabad fejlődés jegyeiben ment végbe szükségképeni folyománya ez.

Ha nem is képződhetett a protestantizmus egy szilárd egységet képező merev tartó gerendává, de tudjuk azt, hogy a szemekekből álló lánczából is lehet hidakat építeni.

A mi elhivatásunk nem is az, az egységességnek külső látszatára építeni. A mi erőnk a belső összetartozandóságban áll. A ki ezt érzi, a mi hívünk; a kiből ezt az érzetet felébresztettük, azt meghódítottuk. A mi tértésünk eredményét nem külső formai vallástételben kell látnunk, *hanem ama jóakarát és békesség viszonzásában, a melyet isten az Ur születésekor a földön az embereknek kinyilvánított.* A kit erre megnyertünk, legyen bármi konfesszió kötelékében is, nekünk az nem elveszett lélek. A ki pedig ezt megtagadja, vallhatja magát isten házában, utcán, piacon, csürben a protestantizmus hívének, emlegethet harczot a sötétség lovagjai ellen, hirdethet elfogult felekezetiességet, — nem mondom épen hogy elveszett lélek, — de az nem igazi protestáns ember.

És nekünk ama lánczszerű kapcsolatban, a melyben a protestáns egyházak, hivei állanak, igaz meggyőződésen alapuló, a krisztusi evangelium erejétől eltelt szemek kellenek. — És ha mi egyáltalában beszélünk elveszett lelkekről, olyanoknak mondhatjuk azokat, a kiket a közöny rozsdája von be, még inkább azokat, a kik azt a szabadságot, a melyet a protestantizmus az üdvözülésben a lélek számára hirdet, akár önző érdekeik istápolására, akár gyűlöletük kielégítésére, akár apró cseprő rajtuk esett, úgy vélt méltatlanságoknak megtorlására, bosszuságuknak megmutatására használják fel.

Ilyen tüneteket a mi protestáns egyháztársadalmunk, s fájdalom épen a mi kálvinista világunk, a multban nem egyszer mutatott fel, s mutat fel a mai időben is. Ezekkel a tünetekkel szemben egy protestáns alapon épült egyház — el kell ismernünk, hogy tehetetlen; mert hiszen annak az egyháznak épen a protestáns elvek alapján nem áll módjában az így elvesztett lelkekkel szemben az örök kárhozatot hirdetni. Protestáns egyház élhet a meggyőzés esz-

közével, de semmi más eszközhöz, a kényszer, a csábítás, az emberi gyöngeségek felhasználásának eszközehez nem fordulhat, mert akkor a maga létalapját támadja meg. Ezt lehet felületesen gyöngeségének is tekinteni, de meggondolva ebben találjuk erejét is. Ez az erő pedig nem a számok nagyságában nyilatkozik meg, hanem a tényezők hatalmában. Ezek a tényezők: szeretet és szabadság, még pedig nem jelszóképen nagy tömegek ajkán, hanem meggyőződésképen minden egyes egyénben; külön, önálló, független, tisztán csak a krisztusi evangeliumból közvetlen meritett hit képen minden hívő lélekben.

Krónika.

Felekezeti türelmetlenség? Tapintatlanság? Butaság?

Ha e krónika igaz címét akarnám megadni, akkor e sorok élére vastag betűkkel szedett szavak helyébe ezt tenném: „*Őszinte szó a kálvinista gyámoltalanságról.*“ Azonban, mivel a föltett cím egészen fedi ez utóbbit, sőt hittel vallom, hogy tárgyilag egy és ugyanazon gondolatokat ébreszt föl bennem, meghagyom a kített címet s azt kérem, hogy vajha bár egyeseket gondolkodóba ejtene és észre térítene.

Előre bocsátom, hogy felekezetiileg türelmesnek, más véleményét, igaz meggyőződését tisztelőnek ismerem magamat és igen bánt, ha a durva tudatlanság felekezetiileg akar osztályozni s válaszfalakat emelni az emberek között, akiknek mindegyformán hangzik az Ur Jézus igéje: „*Jöjjetek én hozzám mindnyájan.*“ De az amit magam körül látok, tapasztalok, az megdöbbsent, nemcsak, hanem erős indulatokba hoz, sőt azon kapom rajta magam, hogy nem szeretem beszédekre nyílik az én szám. Mert a dolog úgy áll, hogy oly tüneteket látok, amelyek rendszerté válnak és amelyek lassanként jellemző vonásai lesznek a mi időnknek. Pedig szeretek jó messze tekinteni, az események mélyébe is belenézni s ezért merem mondani, hogy *látok.*

Azonban nem szaporitom a szót. Tényt veszek. elé. A sok-sok közül csak egyetlenegy. Ez is elég lesz arra, hogy más is szétnézzon maga körül s meglássa azt, amit nekem már nehéz nézni.

Az történik Maros-Vásárhelyt, hogy a szép nagytemplom az idők sulya alatt megromlik, ujításra szorul. Ez a templom műépítészeti kincs s így nemcsak egy felekezet ékessége, hanem a városé és mivel országszerte szegények vagyunk műemlékekben — az egész magyar nemzeté. Falai között országgyűlések folytak le s a vallásszabadság felséges igéi itt,

egyik legelső helyen gyújtották lángra a nemes érzelmekben feldobogó sziveket. Boltjai alatt országnagyok pihenhetnek, s a hagyomány az igazságos Mátyás nagyatyjának hamvait is itt keresi . . . És ez a hely — templom is . . . Szent hely! Az újra építés munkáját szeretettel, közlekedéssel karolta fel a jóakarát s többek között a Zenekedvelők társasága is elhatározta, hogy a maga módja szerint támogatja a célt. Ez a Társaság egy most újból alakuló s eddig halódott egyesület életrekeltésének nehéz munkáját vállalta magára s tagjai között felekezeti különbség nélkül vannak buzgólkodók, mert a szép kultusza, a művészi és eszményi szolgálata éppen nem tartozik a vallásos felfogás minémiségének kérdései közé. Mégis megtörtént, hogy a maros-vásárhelyi róm. kath. gimnázium igazgatója, főtisztelendő Rettegi Géza ur két katolikus gimnázistát azon a czimen tiltott le egy hangversenyen való közreműködéstől, mert *az a református templom javára* volt rendezve. Szóról-szóra így! Ezer czáfolat mellett is így! Az igazságnak annál nyomósabb súlyával, mert aki ezt írja, tanuja volt az esetnek.

Ezek után pedig tessék eldönteni a gimnáziumi igazgató ur cselekedetének értékét s ki-kí sorozza be a czimül tett három kérdés közül a maga hangulatának legmegfelelőbbbe.

De bizonyos lehet bárki aziránt is, hogy nem vennők szívünkre e dolgot egy cseppet sem, ha csak egy tünettel állanánk szemben. De amióta Majláth Gusztáv Károly ő főtisztelendősége kiadta a maga jelszavát, hogy a katolikus magyar inkább menjen az oláh templomba mint a kálvinista magyar templomba: azóta im' a nekivadult felekezeti türelmetlenség hogyan bontogat a a vallásos egyetértés, megbecsülés békés hajlékait.

Ez az eset pedig nem magában álló, mert ahol a mai csuhás világ urrá lesz, ott mindenütt érezhető az igyekezet vissza a középkorba, a gályák és máglyák idejébe; érezhető a törekvés a protestantizmus elnyomására, megalázására.

Csakhogy azt mondom, elég volt már a tétlen szemlélődésből s abból, hogy „felvilágosultabbaknak“ valljuk magunkat annál, semhogy ügyet vessünk az ilyen jelenetekre. A világos-ág ellensége a sötétségnek. Ez pedig azt teszi, hogy — résen álljunk. Soha ne keressük és ne keltsük fel a felekezeti türelmetlenség eseteit magunk, de a velünk szemben elkövetett merényleteket erőteljesen verjük vissza. Az a kálvinista gyámoltalanság a mely eltűr mindent, tehetetlenül szerénykedik s szélesen mosolygó arczzal örvend, ha vállveregetve körül hizelgik, hogy gyengéit meglesve kijátszák — az a kálvinista gyámoltalanság tovább már bűn. Szeget-szeggel!

Ennek a marosvásárhelyi esetnek egyébként már is meg van a maga megfelelő hatása. Itt készültek s készülnek a Róm. Kath. Legényegylet zászló-avatási

ünnepére. Részt veendett rajta az Ev. Ref. Dalkör, a város előkelőségei közül többen a reformátusok, sokan mint a Műsor résztvevői s adakozók a zászló javára. És most, igen sokan nem fognak részt venni.

Tehát Rettegi igazgató ur elég jókor tiltotta el növendékeit a ref. templom javára rendezett hangversenytől.

És bámulatos. Az a templom mégis meg fog épülni.

Halhatatlanság.

Haldoklik a gyönyörű természet, közeledik mély és sötét sirja felé.

Hervadás mindenütt. Künn az erdők sötét zöld lombjai sárgán hullanak le, a rétnék tarka virágai busan hervadnak el s a gyönyörű mezőknek oda minden ékessége. A még nem rég sötét zöld lombok a föld keblét fedik, s a tarka virágok ékes szirmait kitudja hol kergeti az ős szele?

A hervadásnak romboló keze ott van mindenütt, pusztítva mindent, mit a bimbófakasztó tavasz szült, rombolva mindent, mit az éltető nyárnak sugara nevelt. De lásd meg óh ember, hogy e hervadás mögött ott van az élet, a sárguló levelek közt a tavasznak s nyárnak remek szép munkája.

A hervadás és élet együtt. Igen mert:

„Az élet mellett ott van a halál

A boldogságnál a lehangolás

A fénynél árnyék, kétség és remény.“

A természetnek gyönyörű képét, ime semmivé tette az ősznek pusztító keze; az emberi életet semmivé teszi a halálnak hideg érintése. Mikor megválnunk e világtól ennek minden örömétől, minden boldogságától, mikor itt hagyunk mindent, miért küzdöttünk a miért harcoltunk: eszméinket, szent céljainkat melyekért hevültünk, melyekért fáradtunk, itt hagyjuk azokat megvalósulásoknak kezdetén vagy közepén vagy épen — s ez még fájdalmasabb — megvalósulásuknak pillanatában! Nem vigasztalan, sötét kép-e ez? S ha minden elvégződik a halállal nem igazán siralomvölgy-e ez élet? Nem a hiábavalóságok, hiábavalósága minden küzdelmünk s céltalan bolyongás é minden törekvésünk?

Bizony sötét. rideg kép ez élet, szenvedések siralomvölgye e világ — s hiábavalóság, céltalan bolyongás minden törekvésünk, ha nincs bennünk hit, erős hit Istenben; szilárd meggyőződés jóságában, bölcs gondviselésében; s ha nincs bennünk hit egy jobb hazában s benne az erény diadalában. Mert csak e hit, egyedül e hit képes felemelni a halálnak, az euyészetnek láttára a fájdalomnak forrongó örvényéből, csak e hit teszi az embert igazán emberré s csak e hit boldogít igazán.

S ha e hit él szivünkben, akkor nem sötét, rideg kép az élet, de gyönyörűsége szép mező; ha e hit él keblünkben nem siralomvölgy e világ, de a boldogság hazája s nem hiábavalóság, czéltalan bolyongás a mi törekvésünk, de egy nemes, eszményi cél felé törekvő, fenséges küzdelem.

Mert hol lehet e világon kétségbeejtőbb, félelmesebb, kinosabb gondolat, mint a halállal együtt teljesen megsemmisülni, letéve oda abba a keskeny, sötét, szűk és mély sirgödörbe egyenlővé lenni a föld porával, melyet ide-oda hajt egy-egy meginduló, sivitó szél?

Feleljetek erre ti, csak e világnak élő hitetlenek, üres szivek, üres lelkek! Mit ér mindēn küzdelme, minden harcza ez életnek, ha nincs előttünk cél, nem e mulandó világhoz lánczolt cél, de egy magasabb, mely túl van ez életen fenn a régióknak annyi meg annyi világa felett, a hol van az igazi boldogság, az igazi, a tökéletes, az eszményi élet, az Istennek országa, a jóknak társasága.

Erős hittel hirdetek egy ilyen világot.

Ezt sejtí a mi lelkünk, lényünk e szeilemi része, mely része a végzetetlen szellemnek, Isten lelkének!

Erre vezet minket Isten bölcsesége és hatalma, mely nem enged elpusztulni semmit, mi az Ő keze munkája, — nem az embert, kiben az Ő lehelete él.

Erre vezet minket a dicső természet, a melyben a pusztító őszt és telet feltámadás, egy szebb tavasz követi!

S így mi az élet? Egy fönségesebb, egy szebb pályára való előkészület! Itt, csakis itt és ebben van megoldva az élet nagy kérdése!

Hitetlen, üres szivü, üres lelkü ember előtt sohasem lesz megoldva e nagy kérdés! Évszázadokon át folytatott tudományos buvárokadások akadnak fenn — a kezdetnek és végnek nagy kérdésein, s zátonyra jutva üres frázisokkal igyekeznek kimagyarázni e nagy kérdéseket, s aztán utoljára is meddő munkájuk után az addig megvetett, mellőzött hithez fordulnak s a mit eddig hiába kerestek itt megtajálják a megnyugvást, az igaz feleletet az igaz megoldást. Mert szeretett püspökünknek, főtiszt. Bartók Györgynek egyik igen szép maghatározása szerint is: „A lét legmélyebb titkait, az erkölcsi világ rejtélyeit nem az ész, hanem a sziv, nem a tudomány, hanem a hit oldhatja meg.“

Az isteni gondviselés lelkünkbe oltotta a tökéletesedés utáni magasztos törekvést, de hiábavaló minden igyekezet, mert ez eszményi tökéletesedést sohasem érhetjük el, de még meg sem közelíthetjük e földi életben. S ha már tökéletesedésre vagyunk teremtve, kell hogy legyen s van is egy szebb, egy boldogabb világ, hol elérjük életünk legfelsőbb célját: a tökéletesedést.

Hinni egy szebb és boldogabb hazát s benne az erény diadalát! Ez az a gondolat, mely felemel, mely megaranyozza életünket, megaranyozza cselekedeteinket!

Tavaszi Sándor.

Magányban.

Tompa pr'zája után.

Hogyha megfáradok az élet zajában,
Lelkem úgy felüdül a csendes magányban.
Mint elalélt vándor a lombos fa hűsét,
Élvezem a magány pihentető csendjét.

Távol az életnek forogtag szelétől,
Távol küzdésétől, hiú örömétől,
Ünnepi hangulat, mi ilyenkor meg lep,
Édes pihenője borongó lelkemnek,

És ez a némaság nem kietlen nekem.
A mindennapiság nyügét itt leteszem.
Gondolatom elszáll, lerázva bilincset,
Nem gátolja semmi képzeletem röptét

S mintha szállna reám édes szenderület
Nyugalmas boldogság tölti be keblemet.
Nincs itt fenyítő újj, gögös, gunyos arcok,
Kikkel a szeretet folytat örök harcot.

Keresem a magányt, hol az emlékezet
A multnak virágos tájaira vezet,
Érezem illatát hervadt virágoknak:
Szivem felmelegszik derűjén a multnak.

S akiket már rég fed a temető hantja:
A hű emlékezés mind előmbe hozza.
Szivemben megrendül méla csendes bánat
S hűség adójaként szememben könny támad.

A könny és a mosoly arczomon megférnek,
Mint felhő s nap sugár peremén az égnek:
Elmult jó, rossz napok édes bús emléken
Tarka szivárványként feltűnik a remény,

S rögtönzött színművét hűn a csalodásig
Játsza a betelész végjelenetig,
A jövő ködképét befogja aranyba
Ringatja a lelkem édes álmodásba.

Ha buzgóság szárnyán imám égfelé száll
S meghallgatásért esd a Mindenhatónál,
Ilyenkor a magány templomi csendjében
Szivemet a büntől megtisztulva érzem.

Dr. Kovács Gáborné.

Isten igéje.

Jézus hatalma a bűn fölött.

Lukács 8. 26—37.

A kinek van, vegye elé bibliáját és olvassa el Lukács evangéliumának jelzett verseit komolyan, figyelemmel, gondolkodva. De ne kritizáljon. Ne vezettesse magát a hogy történt? mint történt? kérdések által a részletekbe, hanem akarja meglátni azokban az örvény bűnt a maga valóságában; Jézus hatalmát az örvény bűn fölött; a testiség bizonyos veszedelmét és a gyarló ember elutasító magatartását azzal a Jézussal szemben, ki mint szabadító, megváltó, nagy, csodálatos dolgokat cselekedett vele.

Ime. Azt a gadarai embert egész légiója szállja meg a tisztátalan, a gonosz lelkeknek Elrohan. Lakást vesz a halottak birodalmában. A temetők sűrűségeiben. Megkötözik erős kötelékekkel. Békókat, lánczot tesznek kezére, lábára És az eredmény? . . . A javulás? . . . Semmi. A lánczokat szétszaggatja. A békókat összetöri. Visszarohan a sírboltokba. Senki megszéledíteni, meggyógyítani nem tudja.

Gondolkozunk csak. N. mde hü képe a szerencsétlen, gonosz lélek gyötörte ember a mai embervilágnak? Ime. A javító intézetek telvük tiz és egy pár esztendő s tolvaj, gyújtogató, gyilkos csemetékkel. A börtönök, fegyházak már-már képtelenek befogadni a czégyeres bűnösöket. Itt a gyilkos botja zuhan Ott az öngyilkos fegyvere dörren. Az élettárs elemésztí élettársát. A férj nélküli anya gyalázatának zálogát. A gyermek szülőjét. A szülő gyermekét. Ez hamisít. A másik sikkaszt. A harmadik szökik. Az anya eladja leányát a bűnnek. A férfi árulja hitét, vallását, Istenét, meggyőződését, becsületét. A nagyságos ur földig hajlong a méltóságos ur előtt; kiabál, hazudik, jajgat annak nevében, hogy végül vessen neki egy konczot. A lelkek hit nélkül valók. A szívek reménytelenek. A templomok üresek. A korcsmák, a mulatóhelyek, a bűntanyák teltek. Így az örvény bűn.

Pedig mennyit javítgatják e bűnök, e gonosz lelkek légiói által megszállott világot a társadalom minden rétegében. Ki tudná szerit-számát a sok javító, hangzatos elvnek, törvény paragrafusoknak, elméletnek, határozatnak, rendszernek, okoskodásnak, bölcselkedésnek, intézménynek, találmánynak el egészen a hóhér köteléig?

Kinek van hatalma fölötté? Ki az, a ki dühöngő rohamában megállítsa, megszéledítse? Ki szabadította meg azt a gadarai embert a gonosz lelkek légiójától?! . . . Jézus. A szabadító. A testbe öltözött Isten. Ki fölött nincs hatalma a bűnnek. Ki elől menekülnek a gonosz lelkek; az örvény bűn légiói.

Menekülnek a „puszta helyekre;“ a testiségbe, az érzékiségbe, mely hasonlatos a disznóhoz, a tes-

tiség e jellegzetes megtestesüléséhez; hozva arra elkerülhetetlen romlást, bizonyos veszedelmet; belekergetve, beleölve a bűnök tengerébe, amaz első és amaz második halálba.

„És kéré őt a gadarénusok körül való helységek egész sokasága, hogy közülök elmenne“ Milyen megdöbbenő magatartás ez a megjobbulni, megszabadítani nem akarás konok utján! És minő megdöbbenő a fejlődés ez irányban napjainkig!

A gadarénusok kérték, „hogya közülök elmenne.“ Mi nem kérjük a távozásra, de durva szidalommal, arczátlan káromlással üzzük ki közülünk. Ez a kulcsa e világ siralmas, gyötrelmes állapotának; vétkekben, bűnökben örvényésének. Értsük meg ezt. Lássuk be, hogya egykor ama Krisztus a gadarai emberhez hasonló, gonosz lélek szállta világot megváltotta, megszabadította, úgy e tisztátalan lelkek légiói által öszszetört mi világunkat is csak ő tarthatja meg. És ne üzzük őt ki közülünk, sőt inkább imádkozzunk: „vajha megszakitánád az egeket és leszállnál,“ hogya az égre kiáltó, örvényő, fékevesztett bűnök hegyei „orczád előtt olvadnának el.“ (Ézsaiás 64. 1.)

Molnár Imre.

Kegyesség útja

Segítség.

Gyakran találkozom a főváros utcáin a nyomorúság ismert alakjaival.

A falábu katonával; az éhező anyával, ki rongyok közé takargatva szoptatja beteg csecsemőjét; a roskadt természetű öreg koldusnővel, balkarján üres kosár; a kis vézna gyerekekkel és kis vézna lánynyal, kik ott ácsorognak mezítláb az utca szélén, nem kér egy sem. mert nem szabad, hanem néz, néz oly esengőn valamennyi.

Néha nem adok nekik alamizsnát. Vagy nincs apró pénzem, vagy nincs időm megállani s tárczámat elővenni; vagy hideg van, fázom s téli ruhámat röst vagyok kigombolni.

Ilyenkor szégyenlem magam. Bánt a lelkiismeret keményszívűségem miatt s vissza-visszatekintek a koldusra, vajjon nem néz-e utánnam haraggal, fájdalommal.

Ilyenkor eszembe jut Deák Ferencz.

Esti tizenegy órakor kísértük haza néhányan a klubból. Szép idő volt, gyalog ment az „Angol királynő“-ig; a hold és a lámpák fénye bevilágítá a Dorottya-utcát, Deák Ferencz kedélyesen adomázott.

Mikor a „Magyar király“ előtt mentünk, szemem megakadt egy kis kolduslánynon, ki Kertész boltajtájának utcai lépcsőjén üldögélt. Aludt a kis lány, jobb keze kis tenyerével fölfelé térdére volt fektetve.

— Nézzétek, — szól Deák — most is úgy tartja kezét, mintha kéregetne, meglehet, alamizsnáról álmódik a szegény.

Elővette kis aprópénzes kopott erszényét s pár hatost szép lassan, hogy az alvó föl ne ébredjen, oda tett tenyerébe. Mi meghatottan, szó nélkül követtük példáját.

Deák Ferenczet a vendéglőig haza kísértük s aztán elmentünk vacsorára. A kis kolduslány nem jutott többé eszünkbe.

Deák nehéz testű, öreg, beteg ember volt már. Nehezen ment föl a lépcsőn s szobájába érve, rögtön levetkőzött, lefeküdt.

Pár percz múlva azonban csöngetett a szobalánynak, kit, ennek nagy megütközésére, arra kért, segítse őt felöltözni. Felöltözött, botot vett kezébe, leballagot a lépcsőkön és egyedül eltávozott.

Oda ment a kis kolduslányhoz s fölébreszté őt.

— Kis lányom, — szól — nézd, egy kis pénz van a kezvedben, jó emberek adták, tedd el a zsebedbe; mert mig alszol, rossz emberek elvihetnék tőled, észre se vennéd.

A kolduslány fölébredt, mereven ránézett Deákra és kezét önkénytelenül megmozdítva, pénzecskéje a földre hullott. Az öreg ur segíté neki összeszedni.

Ezután visszaballagott vendéglőjébe, nagy nehezen fölment újra a lépcsőkön s lefeküdt nyugodtan. Az öreg, törődött, beteg ember nem röstellte ezt a fáradságot egy kolduslánynak néhány krajczárért.

Mindig eszembe jut ez az eset, valahányszor röstösem gátol abban, hogy a szegény emberen segítsek.

Eötvös Károly.

Egyháztársadalmi élet.

Az Egyházkerületi Egyházi Értekezlet közgyűlése előtt.

Eppen egy éve, hogy egyházkerületi Egyházi Értekezletünk közgyűlését tartottuk Sepsiszentgyörgy református lakosságának vendégszerető körében. Kétség és aggodalom irányította odavezető útunkat s lelkesedés, a jövődöbe vetett erős remény hatott át mindnyájunkat, mikor búcsuszókkal köszöntöttük egymást. Azóta egy kerek év telt el. Az idő sürget, hogy újból számot adjunk, s bizonyára még mindig felmerül egyesekben a kérdés, hogy van-e létjogosultsága az Egyházi Értekezletnek, és működésének eredménye kielégíti-e a várakozást?

Azonnal felelek. Hogy van létjoga, bizonyítom azzal, miszerint azon okok, amelyek az Erdélyi Egyházkerület Egyházi Értekezletének szülői voltak, ma is megvannak. Sőt szaporodtak.

Br. Bánffy Dezső egyházkerületi főgondnok ő nagyméltóságának az alakuló közgyűlésen mondott szavai mára is alkalmazhatók és pedig fokozottabb mértékben.

„Az utolsó évek alakulásai kettőzött kötelességünkkel teszik komolyan és erélylyel munkálni a vallásos igazság, a szeretet, a szabadság elveinek érvényesülése érdekében. Az idegen, nem nemzeti,

nem magyar talajban gyökeret vert visszahatás kettőzött erélylyel és kimélettel nem ismerő vakmerőséggel kezd minálunk érvényesüléssel fellépni. Romboló hatása fenyegetően jelentkezik már. Ezzel szemben védekezni kell!“

Figyeljük meg csak az eseményeket. Az állami élet megnyilatkozásaitól a mindennapiság apró-cseprő bajain át minden életviszonyban meghallhatjuk a kiáltó szót: Protestánsok szervezkedjétek!

Ennek a szervezkedésnek eszköze kell legyen az Egyházi Értekezlet, hogy egyházközségeinkint, egyházmegyénként s végül mint az egészet egybefoglaló szervezetben, az Egyházkerületi Egyházi Értekezletben gyűjtse össze, lélekben egyesítse: Krisztus anyaszentegyháza, a világosság, igazság, minden szép, jó és nemes szolgálatára testvéri egyetértő szer tetben fűzze együvé a református híveket. Valóban, egy ilyen egyesítés, erőteljes, felvilágosodott református közszellemre elodázhatlan szükség van! Hogy ez legyen életelv s nem az a másik, amely „keresztény“ jelzőszavával csak az idegen érdekeket szolgáló ultramontanizmus s felekezeti ellentéteket szító pápás törekvések melegágya.

Ily czéllal betöltötte-e hivatását? Kielégíti a váradalmakat? Már egy évvel ezelőtt elmondtam e tárgyban véleményemet. Ez most is ugyanaz.

Most is azt kérem: Ne ítéljük felületesen elhamarkodottsággal. Vessünk számot azzal, hogy egy egész nagy holt-tetembe kell életet önteni. S bizony, még hosszú évek munkájára lehet szükség, hogy felrázzuk a közönyösséget, körérdekű munkára serkentjük a dologkerülőket, amilyenek száma ma is légió.

Az a körülmény, hogy még nem építünk várakat, ne tegyen kishitűvé senkit s főleg ne csüggyessze vezetőinket, akiknek élünkön tovább ottmaradása — rájuk és ránk nézve is becsületbeli köteletség. A gáncs ne tegyen kételkedővé senkit. Aki közügyet szolgál, részes ebben mindig.

Hanem egypár szerintem sürgősen megfontolandó kérdést ajánlok figyelembe. Igyekezzenek meggyőzni Egyházkerületünk hivatalos tényezőit, egyházi és világi főképviseleket, hogy a munkában nekik is rész jutott. A külső eredmények elérésének lassu folyása bizonyára abban is találhat magyarázatot, miszerint úgy tűnik fel a dolog, hogy kitűzött célokért való velünk együttműködés nekik teher. Elég legyen csak a múlt évi sepsiszentgyörgyi közgyűlésre hivatkoznom, mikor bizony mondom, többé kevésbé úgy néztünk ki — különösen a más felekezetűek előtt, — mint a pásztorok által odahagyott nyáj!

Egy másik megfontolandó kérdés az, hogy Egyházkerületünk, az erkölcsi mellett anyagi támogatásba is részesítse az egyházi élet fellendítésére működő eme szervezetlen szervét. Az eddigi alapon nem érhetünk tovább, mint ameddig eljutottunk. Módot és eszközt kell nyújtani az Elnökségnek s az egész tiszti karának hathatósabb munkálkodásra: az egységes irányításra, utmutatásra, állandó érintkezésre, eszmék felvetésére s azok gyakorlati megoldásának előkészítésére, ami a központi irodai ügyintézés feltételezi s a temérdek gondon és odaadó munkán kívül, tetemes anyagi kiadást is igényel.

Aki vette magának az időt és fáradságot arra, hogy a katolikus szervezkedések módozataiba bepillantson — az nekem igazat fog adni!

Tóthfalusi József.

H i r e k.

— **Bibliai olvasó kalauz** *Győzelem*. Isten adja a győzelmet. Zsolt. 144, 10. Péld. 21, 31. Zsolt. 44, 6. Jer 46, 10. Eszes tanács is győzelemre segít. Péld. 24, 6. Krisztus győzelmet vitt a sötétség hatalmán. Kol. 2, 15. Zsolt 110, 3, 118, 15. Pilip. 2, 9, 2. Kol. 13, 4. A hit győzelmet vesz. Ján. 16, 33, 1. Ján. 5, 4. Róm 12, 21. 1. Ján. 2, 13-14. 1. kor. 15, 55.

— **Előfizetési felhívás.** *A Vásárnapra ezenen új előfizetést nyitunk. Előfizetési ár egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona. Mutatvány számat bárkinek ingyen küldünk.*

— **Szenélyi hír.** Paál Gusztáv ref. kollegiumi tanár lapunk társ-szerkesztője pár nap óta nehéz beteg. Bizunk a jó Istenben, hogy mielőbb visszaadja egészségét s eloszlatja betegágya mellől a felkelt súlyos aggodalmakat.

— **A reformáció emléknapiára.** A „Vasárnap“ legközelebbi száma ünnepi szám lesz. Kegyeletes emlékül szánva dicső reformátorainknak s áldott munkájuknak az egyházjavításnak. Ez alkalomból minden egyházközséget felfogunk keresni lapunkkal, kérve a lelkész atyafiakat, hogy vegyék szívére a „Vasárnap“ ügyét, szeretettel karolják fel s igyekezzenek minél szélesebb körben elterjeszteni. Legyen a „Vasárnap“ végre valahára legalább az erdélyi reformátusok családi lapja. Ha valamely egyházközség a nagy ünnep alkalmából több számra reflektál értesítést kérünk, mert szíves készséggel ingyen küldünk megfelelő számú lap példányt.

— **Jótekonny hangverseny.** Egy minden pontjában élvezetes estét rendezett e hó 16-án este a „Marosvásárhelyi Zenekedvelők“ köréből alakult műkedvelői zenekar Baldasics Sándor karnagy vezetése alatt a Transsylvania nagytermében, a marosvásárhelyi várbeli nagytemplom javára. Ilyen hatalmas zenekart s ilyen preczizen előadott darabokat nem igen volt még alkalma e város lakóinak végig hallgatni. Főleg meglepő hatással mutatta be a zenekar Erkel „Hunyadi nyitány“-át, de nagyon szép volt a „Klarinett kvintett“ is, melyet dr. Szilágyi Sándor, dr. Agyagási Károly, Dicső Géza, Zakariás József és Odlozek Venczel urak játszottak el. Igen kedves jelenség volt Kibédi Rózsika k. a. is, ki nemes egyszerűséggel előadott szavalatához a tárgyat is jól választotta meg. Őt is megújrázták. Kitűnő hanganyaggal és szép rutinirtással énekelt Szász Gyuláné urnő, kit nagy gyakorlottságra valló zongorajátékkal kísért Weber Margit k. a. Kijutott a taps és óvációból bőven nekik is. Végül dr. Szász Albert, a „Szabadság“ szerkesztője olvasott fel a helyi ref. templom történetéből igen érdekes részeket. Szóval erkölcsileg teljesen sikerült estély volt ez.

— **Közgyűlés.** Az erdélyi egyházkerület marosi egyházmegyéje folyó évi október hó 24-én délelőtt 10 órakor Maros-Vásárhelyt, a ref. leányiskola nagytermében rendes közgyűlést tart.

— **A marosvásárhelyi kollegium új épülete.** A marosvásárhelyi ev. ref. kollegium új építkezési terveit, u. m. a homlokzat és alaprajzi terveket a tervező műépítész Baumgartner Sándor közelebről küldte le kollegiumunk igazgatóságának. A magyar stílusban tervezett új épület monumentális front-

jával egyike lesz Maros-Vásárhely legszebb palotáinak. Úgy pedagógiai, mint hygieniai szempontból a tervek kitűnőeknek bizonyultak és ez az új iskola a modern-építészetnek úgy egészségügyi, mint minden más szempontból dicsőségére válik. Részletes ismertetését egyik közelebbi számunkban fogjuk közölni.

— **Megkondult a harang.** Maros-Torda megyében, a nagy Mezőség szélén van egy kicsiny román község: Mojos. Lakói a történelem és a családnevek tanúsága szerint 100 év előtt tulnyómólag magyarok voltak. Es ma alig van 5-6 magyar család. Ezek is már csak török a magyar nyelvet, 100 év alatt e csendesen fogyatkozó magyar kálvinisták lelki életével senki sem törődött. Farkas Jenő, Póka egyházközség lelkes ifju lelkipásztora gondolt először e maroknyi magyarság megmentésére. Ügybuzgó szolgatársával: Bud tabor k. tanítóval vasárnap délutánonként istentiszteleteket tartanak, egy kis „béres ház“ e célra berendezett egyik szobájában; mely alkalmakkor a román atyafiak is megjelennek a magyar templomban. Eredmény idáig 3 áttérés. Nagy baj volt eddig az, hogy nem volt még a kicsiny gyülekezetnek harangja. Most Dósa László m. kir. főmérnök és S. Ilyés Sándor birtokos áldozatkészsége, kik 100 koronát adományoztak e célra, a harang beszerzését lehetővé tették. A 100 év előtt elnémult harang mult hó 24-én újra megkondult. Farkas Jenő ifju lelkész avatta azt fel, meghatóan szép beszéddel. Ezután átadta rendeltetésének. Istentisztelet után örömtől könnyezve indult szét a maroknyi magyarság egyre mondogatva: „csak-hogy megkondult a harang.“

— **Rémhírek a kolozsvári ref. theológiáról.** A hét elején a kolozsvári theológiai fakultás növendékeiről rémhíreket röpitett világgá a sajtó. Tömeges mérgezésről, általános tifusz-ragályról s miegyéből volt szó, tanúságul annak, hogy a mai nehéz életviszonyok között is elég élénk az ujságírói képzelőtehetség. Amint mi értesülünk a dologról, tény az, hogy a hét elején számos megbetegedés történt, de a betegségnek ragályos vagy éppen járvány jellege egyáltalán nem volt és már a beteg theológusok egészsége teljesen helyreállott.

— **A közhasznú szövetkezetekről.** Mindig örömmel szemléljük a közhasznú szövetkezet működését s az előrelátó, okos vezetés melletti gyarapodását és fejlődését. Most is készséggel tanuskodunk mellette, midőn arról értesítjük az érdekelteket, hogy a közhasznú szövetkezet igazgató választmánya és igazgatója f. hó 22-én, d. u. 5 órakor, az intézet (Unió-utca 20. sz. alatti) helyiségében együttes ülést tart, melynek tárgya a szövetkezetnek részvénytársasággá leendő átalakítása leendő.

— **Kinek a képére és hasonlatosságára vagy teremtvé?** Egyik városi lelkipásztorral esett meg közelebről ez a kis tanulságos történet. Vasárnap délután biblia magyarázatot tartva: Istennek az emberhez való nagy jóságáról tanított, a melyet Isten az által is kimutatott, hogy az embert: „a maga képére és hasonlatosságára teremtette.“ A templomból kijöve, elébe állott egy a maga hitetlenségével tetszelgő iparos munkásféle ember, a ki merészen odilépve a magába mélyedt lelkészhez erős hangon szólott hozzá, mondván: Tiszteletes Uram! Miért teremtja az embereket arra, a mi már rég elavult dolog? Miért hitetgeti az embereket afélével, hogy az embert Isten

teremtette s hogy a maga képére és hasonlatosságára teremtette, mikor már mindenki ismeri Darwinnak a híres természettudósnak tanítását, mely szerint az ember valamelyik ősmajom faj leszármazottja. — Tévedett jó ember — felelt szigorúan a lelkész — én benn a templomban nem az ön, sem más hitetlenkedő családi ügyeivel nem foglalkoztam. Maradjon csak meg tovább is e mellett, hogy őse majom volt, Én a hívőknek, Isten gyermekeinek tanítottam s ők pedig bizonyosak a felől, hogy a jó Isten őket is a maga képére és hasonlatosságára teremté.

— **A református iparos-tanonczok hitoktatása** A közelebről megkezdődött iskolai év fokozott munkára és gondos ellenőrzésre kell serkentse lelkipásztoraikat a református iparos-tanonczok hitoktatása terén is. Ez az ifju sereg pár év múlva hazánk egyik legszámottevőbb osztályának, az iparos munkásságnak lesz képviselője s a mely odaadó buzgósággal és szerető gonddal nyerjük meg őket szent vallásunk ügyének most, ők azzal a buzgósággal lesznek egyházunk hivei, fenntartói, esetleg éppen oszlopai. Épen ezért ajánljuk irántuk a hiveséges lelkipásztori gondosságot s kérjük az érdekeit szülőket, hogy maguk is hassanak oda, miszerint gyermekeik mint iparostanonczok is pontosan járjak és ne hanyagolják el a hitoktatást. E célból helyes lenne, ha személyesen is érdeklőnének az illetékes lelkészeknél gyermekeik iránt.

— **Óriási bányarobbanás.** Londonból tudatják, hogy a virgatei szénbányában vasárnap éjjel nagy szénpor-robbanás történt, mely több mánkást megölt. A halottak számáról eddig forgalomba került adatok 24 és 32 közt ingadoznak. A robbanás következtében a tárna beszakadt. 110 munkás még a föld alatt van. A robbanás olyan erős volt, hogy a bánya bejáratánál levő falut földrengéshez hasonló módon rázta. A robbanás előtt 270 munkás ment le a bányába. Még szerencse, hogy vasárnap volt, mert hétköznapokon ezernél több munkás szokott a bányában dolgozni és így hétköznap a katasztrófa sokkal nagyobb lett volna. A robbanás ereje a gépházat alapjában megrendítette. Eddig csak a munkások egy részét menthették meg a bányában 63 ló is volt, melyek alighanem mind elpusztultak.

— **Székelgy gazdasági iskola.** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter a Szabó József alap felhasználásával Tordán kisebb gazdasági iskolát létesített. Az iskola e hó 15-én kellett megnyíljon s felette a felügyeletet közvetlenül a m. kir. földmivelésügyi miniszterium székelgyföldi kirendeltsége gyakorolja, s ugy szervezetével, mint tanításmódjával azt a célt szolgálja, hogy Erdély, s elsősorban a Mezőség gazdasági viszonyai között célszerűen gazdálkodni tanítson. Iránya főleg gyakorlati lesz. Azonban megtanítja a szükséges közigazgatási ismeretek elemeit is az itt tanulóknak s egyuttal, a szociális gondolkodás helyes fejlesztéséről is fog gondoskodni, úgy hogy azok, akik az iskola falai közül kikerülnek, egészséges szellemű, képzett gazdaemberek lesznek.

— **Az 1907. évre beterjesztett állami költségvetés összege** Rendes kiadások összege 1 milliárd 134 millió 775 ezer 899 korona; ami 48 millió és 233 koronával több, mint az 1906-ik évi kiadások összege (ami 1 milliárd 86 millió 775 ezer 666 korona.) A rendes bevételek összege 1 milliárd 180 millió 550 ezer 203 korona, tehát 55 millió 30 ezer 413 koro-

nával, több, mint az 1906-ra megállapított összege (ami 1 milliárd 12 millió 524 ezer 789 korona). A jövő évben tehát 45 millió 772 ezer 304 koronával több bevételt vár az állam, mint a mennyi rendes kiadása lesz.

A rendkívüli kiadások, ugymint átmeneti kiadások, beruházások összege 127 millió 230 ezer korona, tehát 76 millió 531 ezer 103 koronával kevesebb, mint az 1906-ra megállapított összeg (ami 203 millió 770 ezer 443 korona). A rendkívüli bevételek összege pedig 81 millió 480 ezer 353 korona, tehát 83 millió 545 ezer és 55 koronával kevesebb, mint az 1906-ra megállapított összeg (ami 165 millió 25 ezer 413 korona). A jövő évben tehát 45 millió 758 ezer 982 koronával több rendkívüli kiadása lesz az államnak, mint a mennyi rendkívüli bevételre számít.

Ha már most összeadjuk a rendes és rendkívüli bevételek összegét és levonjuk belőle a rendes és rendkívüli kiadások összegét a következő lesz a mérleg:

összes bevétel:	1.262,35,561 korona,
összes kiadás:	1.262,15,239 korona;
marad tehát	20,322 korona felesleg.

Hírek az országból

— **Képviselőház és delegáció** Most már bizonyos, hogy a képviselőház mostani ülészeit nem rekesztik be a delegációs ülések befejezése előtt. Ebből az is következik, hogy nem küldenek ki új delegátusokat sem. A delegáció novemberben fog összeülni, a Ház ülészeitének berekesztését pedig csak a jövő év elejére tervezik. Ez idő alatt megszavazták az iparfejlesztésről szóló törvényjavaslatokat, a progresszív adórendszert és esetleg a választói jog reformjához is hozzáfognak. Közben a rendeleti uton, közigazgatásilag életbeléptetett kereskedelmi és vám-szerződéseket törvényhozás útján is szankcionálni fogják.

— **Főispán változások.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király Csathó Zsigmondot, Csongrádmegye főispánját állásától felmentette és Kelemen Béla orsz. képviselőt Csongrádmegye és Szeged város főispánjává nevezte ki. Ugyancsak főispánná nevezte ki még Kubik Béla orsz. képviselőt Borsod vármegyébe. Pogány Károlyt Krassó-Szörény vármegye eddigi főispánját ezen állásától felmentette és nyugalomba vonulása alkalmából a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta neki Pogány utódjául Ö Felsőge a vármegye eddigi alispánját Fialka Károlyt nevezte ki.

— **Wekerle Récsben.** A miniszterelnök szerdán délbe közel két óra hosszat volt kihallgatáson a királynál, melyen Rákóczi hamvainak hazaszállítása ügyében ő Felsőge megadta az előzetes szankciót a „Nota Rakociana“ eltörléséhez és a nagy fejedelem emlékének rehabilitálásához. A Ház elé szombaton beterjesztette a miniszterelnök ezen törvény megsemmisítéséről szóló törvényjavaslatot, mely egyhangu, lelkesedéssel elfogadtatván, még a drága hamvak hazaérkezése előtt szentesítve jogerős is lesz.

— **A pénzügyi bizottságból.** A pénzügyi bizottság a héten az iparfejlesztés tárgyában ülést tartott Széll Kálmán elnöklésével. Az ülésen felszólalt Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter is, ki az iparfejlesztést a vállalkozási kedv emelésével és így a heverő tőke felhasználásával tartja elérhetőnek. Kivüle Hótsy Pál előadó, Polonyi Géza igazságügyminiszter, Széll Kálmán és még többen szólaltak fel. A bizottság már elő terjesztette határozati javaslatát a Ház elé.

— **Uj főrendiházi tagok.** A király Szabó Miklós, nyugalmazott kuriai elnököt, Benczur Gyula festőművészt és Miklós Ödön volt államtitkár életfogytiglan a főrendiház tagjaivá nevezte ki.

— **A király Magyarországon.** Befejezett ténv, hogy király november közepe táján több heti tartózkodásra Gödöllőre utazik. Innen fog a fővárosba menni a hetenkint kétszer megtartandó általános kihallgatásokra és a delegációs ülések megnyitására, valamint az ezen idő alatt tartandó udvari ebédek és más ünnepekre. A király december elejéig marad Magyarországon.

— **Igazságügyi palota K.-Vásárhelyen.** Polonyi Géza igazságügyi miniszter a napokban ertesítette a kézdivásárhelyi kir. törvényszék elnökét, hogy egy oda építendő igazságügyi palota emelését engedélyezi s a megfelelő költségek iránt intézkedett. Az örvendetes hírre a törvényszéki elnök a város polgármesterével azonnal tárgyalást kezdett, megfelelő területek a váron részéről leendő ingyen átengedése tárgyában.

Mégis legjobb itthon.

Irta: **Bársony István.**

Kaszás Nagy Istvánt reggelre várták a faluban, de nem jött meg. Pedig csakugy lesték. Mindenki látni szerette volna; beszélni vágytak vele. Kérdezni faggatni akarták: nohát hogy s mint forog a világ odaát, tul az operenciás tengereken, honnan most Kaszás Nagy Istvánt visszavárták.

A vasutra, ami vagy negyedórányi gyaloglás volt a falutól, még a biró is kísértált korán reggel. Még vagy öten-haton azok közül, akiket jobban érdekelt a dolog, mint a többit. Ezek közül egyik a szomszéd volt, aki az István gazda viskóját őrizte, gondozta, ugy ahogy, amióta a szegény asszony meghalt. Hozta a kulcsot és mindjárt el is akarta mondani apróra, hogyan esett a nagy baj, a nagy bánat oka, már tudniillik az asszony halála.

A többiek mind olyanok voltak, amilyen Kaszás Nagy István volt ezelőtt vagy három esztendővel, amikor a kivándorlást kezdte forgatni a fejében. Ezek is ki akartak „vitorlázni“; „gályákra“ akartak ülni, hogy elmenjenek aranyat ásni; vagy nem is ásni, csak lelteni. Mert a tengereken tul még a por is arany, csak legyen, aki zsákokban összegyűjtse.

Igy szólt a bolond híresztelés és Kaszás Nagy István addig töprengett, hogy egyszer csak elment. Amikor indulóban volt, az asszony sirva fakadt:

— Hátha nem látjuk egymást többé?

— Ugyan — no, ugyan; hiszen csak itt van Amerika ni, éppen a hegyen tul; micsoda beszéd már az? Ha visszajövök, olyan házat építek neked, asszony, mint az urasági kastély.

Igy szólt, de a szegény jó asszony csak sirdogált; és addig addig busongott egymaga, hogy egyszer csak azt kellett megtudnia Kaszás Nagy Istvánnak, hogy nincs már felesége.

A jegyző írta meg neki, valahogy; de két hónap is eltelt, mire a válasz megjött. Abban pedig az volt, hogy Kaszás Nagy István most már nem kinlódik tovább; jön haza, de rögtön; és kéri Borotvás szomszédot, hogy ügyeljen a házra, az üres fészekre, amíg már előkerül.

Igy várták ma reggelre, de nem jött. Hanem Borotvás szomszéd másnap már hajnalban végigfutott a falun s mindenkinek elmondta, hogy az éjjeli vónattal csakugyan hazaérkezett István. Jól elmúlt kilencz óra, amikor váratlanul betoppant és kérte a kapukulcsot, hogy hadd tudjon bemenni.

— Jaj, ha látták volna! Olyan torzonborz, mint a vadember. Szakála van; deres, pedig még fiatal; még harmincznyolcz éves sincs. Harminczöt múlt, amikor kivándorolt, azóta két és fél esztendő ha eitelt. S Kaszás Nagy István már öreg ember. Jaj, ha látták volna! Hogy esett neki a kapufélfának, hogy jaidult fel, amikor ölelgette; azután leborult a földre és megcsokolta a küszöböt; szolongatta, hivta feleségét, azt a jó szelid asszonyt, akit itt hagyott és aki megmondta, hogy sohasem látják többet egymást.

A falubeliek alig bírták kivárni, hogy lássák Istvánt. Borotvás váltig mondta nekik, hogy fáradtan jött s most pihen; de a ház tájékán azért mind nagyobb lett a mozgás. Akik tegnap kint voltak a vasutnál, azok valának most is az elsők. S minthogy éppen vasárnapra virradtak, otthon maradtak; nem kellett ma munkába állaniok. Amikor már hét óra is elmúlt, Szilágyi Marton, a legtürelemtelenebb, nem állhatta meg, bekopogtatott a hazakerült özvegy emberhez.

Az éppen akkor jött kifelé maga is. Ugy találkoztak a küszöbön. Egymásra néztek. Szilágyinak még a szava is elállott; köszönni is elfelejtett. Kaszás Nagy István észrevette arra kiljebb a többit, aki mind őt szerette volna látni s megértette a dolgot.

— Köszönöm a megtisztelést, mondta szomoruan és közéjük ment. Először kezét fogott Szilágyival, aki legközelebb volt hozzá, aztán mindegyikkel: Adjon Isten! . . . Hozta Isten! . . .

— Bizony, de meggörnyedt, sugta a mellette levőnek a vöröspataki molnár felesége. De olyan hangosan sugta, hogy még Kaszás Nagy István is meghallotta. Odafordult szeliden, fáradtan:

— Meggörnyedtem — mondta — pedig egyenes ember voltam, amikor utóljára láttak. Meghajlított valami, amit hogy magok soha meg ne ösmerjenek, adja Isten.

Szilágyi, akit csak az érdekelt, hogy mi van odaát, közbevágot:

— Hozott-e sok pénzt István? — igaz-e, hogy Amerikában csak fel kell rugni az aranyat, mert a lába alatt van mindenkinek?

István hosszasan nézett rá, bozontos szemöldöke alól.

— Van ott arany, van — mondta lassan szűrve a szót — csak egy kicsit drága, hajnaltól késő estig görnyedni kell érte, úgy kell párszemenként felemelgetni.

— Hát hisz' én emelgetném — szólt közbe Szilágyi, felcsillanó szemmel.

— Jó, jó, — mindenki ezt mondja; így gondolja. Aztán amikor százszor lehajolt kend és százszor felemelkedett, akkor van a markában száz porsemnyi arany. Abból a tenyerébe hulló veríték visszamos ötvenet. Kezheti a hajlongást előlről.

— Nehéz munkával keresik ott a pénzt, vélekedett Török Péter, aki elértette a képletes beszédet.

— Nehézzel? . . . Nehezebbel! — Én mondom kendeknek, hogy ha kendek itthon úgy dolgoznának, ahogy Amerikában muszáj urak lennének mind. Nézzenek meg engem.

Megnézték. Még meg is tapogatták.

— Nohát én csak most tudom mi a munka. Ha másra nem volt jó nekem Amerika, arra az egyre jó volt, hogy nem lopom a napot; nem piszmozgom el a kereset felét; már ahogy majd így megrokkanva birom.

(Vége következik.)

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süket-séget, fülfolyást, zúgást és nehézhallást** meg idült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám** az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógyszer-tárban.

Agrár Takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Fióktézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyó-szentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Széchenyi-téri intézeti házunk földszinti sarokhelyiségében külön

Bank és Pénzváltó-üzletet

létesítettünk, melynek üzletköre a következő:

1. **Értékpapírok, idegenpénzek** és érmek vétele és eladása.
2. **Tőzsdei megbízások** teljesítése.
3. **Sorsjegyek eladása letétjegyre** csekély foglaló lefizetése ellenében, a fennmaradó vételért az intézet mérsékelt kamat mellett kölcsön adja, — akár pedig egyenlő havi **részletfizetésre** is. — Az első részlet lefizetése után a sorsjegyekre eső nyereség már a vevőt illeti.
4. **Sorsjegy igérvények** kibocsátása minden huzásra.
5. **Árfolyam veszteség elleni biztosítás.**
6. **Kisrészlet sorsjegyek** és egyéb sorsolt értékpapírok beváltása.
7. **Előlegek nyújtása értékpapírokra** a legmérsékeltebb kamat mellett
8. **Osztálysorsjegyek** előrusítása.
9. **Takarékbetétek átvétele** könyvecskékre, folyó és cheque számlára.
10. **Szelvények beváltása** és új szelvények beszerzése.
11. **Utalványok és hitellevelek kiállítása** bel és külföldi piacokra.
12. **Letétek.** Elfogadunk értékpapírokat, okmányokat kezelésre vagy lepecsételt csomagban megőrzésre mérsékelt díj mellett.
13. **Magánpénztárak (Safe deposit)** Értékpapíroks okmányok, ékszerek, végrendeletek stb. tűz- és betörésmentes megőrzésére szolgáló rekeszek olcsó díj mellett berbeadása.
14. **Költségmentes megvizsgálása** sorsjegyek és mindennemű sorsolás alá eső értékpapírok huzásának.
15. **Kivándorlóktól érkező** pénzek, utalványok és chequek legolcsóbb beváltási helye.

Foglalkozunk egyáltalán mindazzal, a mi a bank- és pénzváltó üzlet körébe vág és szívesen szolgálunk felvilágosítással és utbaigazításokkal.

A pénzváltó üzlet hivatalos órái:
delelőtt 8—1 óráig
delután 3—6 óráig.

Agrár Takarékpénztár Részvény ársaság
Maros Vásárhelyt.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ IZŰ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„VASÁRNTAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

== AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. ==

Szerkesztik: Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést ezélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetések is elfogad.

Ha a szép Maros-Vásárhelyen ügyes bajos dolga, akad ne mulassza el megtekinteni

az ev. ref. Kollegiumi könyvkereskedést

hol az irodalom legújabb termékei állandóan raktáron vannak, ép úgy szakmunkák mindenféle nyelven, imakönyvek egyszerű és pompás diszkötésben, ifjusági könyvek, folyóiratok stb. Bárhol és bárki által hirdetett mű legrövidebb idő alatt — portómentesen — megrendelhető.

Papíráru raktáram a legnagyobb, hol olcsó pénzen jó árut kap a t. vevő, mert 100 levélpapír és 100 boríték csinos dobozban csak 60 kr., amelynek eddig 1 frt. 60 kr. volt az ára. — 500 finom fehér irodai papír 2 frt 20 kr. 500 iv fogalmazó papír 1 frt 40 kr. Pecsétviasz, tonta, itatós papír, írónok és számtalan e szakmába vágó, de itt fel nem sorolható cikk a legolcsóbban beszerezhető.

Nagy gondot fordítok tanszerekre és tankönyvekre, népkönyvtárakra, havi részletfizetésre.

Jó és olcsó! ez a jelszó. — Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az ev. ref. kollegiumi könyvkereskedés

MÁRVÁNYI ARTHUR Maros-Vásárhely, Főtér Bál-ház.

ADI ÁRPÁD

❖ KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZE ❖
MAROS-VÁSÁRHELY SZÉCHENYI-TÉR.

Ajánlja két nagy gyorsajtóval,
két amerikai gyorsajtóval, lyukasztó
és több segédgéppel, valamint a leg-
modernebb új betűkkel jól felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors
és izléses elkészítésére, feltűnő olcsó
árak mellett.

Vidéki megrendelések azonnal esz-
közöltetnek.